

Redaktør: Anne Lykke Poulsen

I dette nummer:

Ny formand i Forum for Idræt, Historie & Samfund

Kontingent for 2010 opkræves i august

Kommende numre af Forum for Idræt

Sundhedskulturelle bølger

Antologi sætter fokus på hooliganisme i Skandinavien

Udstillinger:
Kick Off
Cyklens historie i København

Udgivelser:
Oplyst Sport. Filosofiske refleksioner

The struggle for clean sports, Anti-Doping strategies from 1960 to 2009

nyhedsbrev

forum for idræt & historie & samfund

Af Peter Jul Jacobsen, Foreningssekretær

Ny formand i Forum for Idræt, Historie & Samfund

Forud for generalforsamlingen den 15. marts havde Anne Lykke Poulsen ytret ønske om, at det var tid til at få en ny på formandsposten. I den sammenhæng skal lyde en stor tak til Anne for flere års flot indsats som bestyrelsesformand, og heldigvis fortsætter hun som medlem af bestyrelsen.

På generalforsamlingen blev Bo Vestergård Madsen valgt som ny bestyrelsesformand, og han vil sammen med den øvrige bestyrelse arbejde videre med foreningens mål om at skabe et aktivt forum for formidling af humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning og debat om idræt.

I forlængelse heraf har foreningen allieret sig med idrætsuddannelserne ved Syddansk og Københavns Universiteter, som bidrager til de kommende spændende temanumre af *Forum for Idræt*.

Af Peter Jul Jacobsen, Foreningssekretær

Kontingent for 2010 opkræves i august

I slutningen af 2009 fik foreningen etableret en Betalingserviceordning, hvilket medlemmerne i februar stiftede bekendtskab med i forbindelse med opkrævningen af medlemskontingenter for 2009. Systemet har vist sig meget velegnet, og har medført en markant reduktion af de administrative opgaver i forhold til kontingentbetalingen.

I sammenhæng med produktionen af det kommende temanummer af Forum for Idræt "Bevægelses- og sundhedskultur" vil kontingentet for 2010 i begyndelsen af august blive opkrævet via PBS-systemet.

Kommende numre af Forum for Idræt

Nr. 2, 2010 – Sundhedskultur og bevægelseskultur (arbejdstitel). Udkommer efterår 2010.

Nr. 1, 2011 – Idræt og velfærdspolitik (arbejdstitel). Udkommer forår 2011.

Af Johnny Wøllekær, Bestyrelsessuppleant

Sundhedskulturelle bølger

Sundhed er ikke ét fænomen, men viser sig i form af forskellige sundhedskulturer, som underligger en historisk forandring. Det kommende nummer af Forum for Idræt beskriver forskellige sundhedskulturelle bølger og de derfra resulterende modsætningsforhold.

Indledningsartiklen viser, at folkesundhedspolitikken gik i den moderne industrikultur, gennem tre faser: 1800-tallets individualistiske fase, en terapeutisk fase efter den anden verdenskrig og New Public Health fra 1970'erne.

Bølgerne kan imidlertid være specifikke fra land til land, som det vises i den næste artikel, hvor Norden sammenlignes med Amerika. De seneste 100 års forhold mellem medicinsk viden og kropslig praksis er også under behandling.

Dansk natur- og landskabspolitik bliver også undersøgt, og der viser sig bl.a. et kulturelt tomrum mellem politikens gode sundhedspolitiske intentioner og lokale grundejeres interesser.

Og igennem de seneste 50 år kan man, som det vises i et andet bidrag, identificere forskellige sundhedskulturer, som prægede folkeskolens undervisningsmaterialer med hver sine specifikke forestillinger om de "rigtige" aktiviteter.

Andre af tidsskriftet artikler retter blikket på den argentinske tango i Danmark, som belyser modsigelsen mellem biomedicinsk sundhedsforståelse og humanistisk salutogenese, og belyset spændingsforholdet mellem pligt og lyst i fitnesskulturen og rejser spørgsmålet, om ikke der er behov for at tænke noget tredje. Spørger man folk om deres idrætsdeltagelse, så viser sig inkonsistenser mellem forskellige definitioner og folkelig forståelse af idræt, sport og motion, hvilket diskuteres i et andet bidrag.

Ikke mindst havner forståelsen af sundhedspolitik i modsigelser mellem stat, marked og civilsamfund.

I den sidste artikel beskrives statens kontrollerende spor over for markedets fristende drøm, med markedets ansvarlige forbrug som mellemform.

Fotboll och huliganism i Skandinavien

Antologiens syv artikler bringer forskellige tilgange til fænomenet hooliganisme i spil inden for et geografisk sammenligneligt område. Tre af antologiens artikler er skrevet på dansk.

Lise Joern fra Institut for Idræt, AU laver en typologi over publikum i artiklen "De sædvanlige mistænkte – en typologi over fodboldpublikummet". Journalist Tom Carstensen beskriver det danske hooliganmiljø i artiklen "Fra bomberjakker til Stone Island". Endelig giver Kristian Rasmussen, Institut for Idræt, AU et indblik i sit første møde som forsker med en dansk hooligan. Et møde, hvor fordomme blev konfronteret og nye indsigter opstod. Det sker i artiklen "Portræt af en hooligan".

Bogen er redigeret af Jonas Havelund, Lise Joern og Kristian Rasmussen fra Institut for Idræt, Århus Universitet, og er udkommet på det svenske forlag idrottsforum.org.

Konferencer:

24-26. november 2010

Stor nordisk idrætskonference
Lokale- og Anlægsfonden er gået sammen med Idrættens Analyseinstitut og IDA-Mässan i Sverige om at arrangere en ny nordisk idrætskonference kaldet "Det Nordiske Idrætsmøde" i november 2010. Formålet med "Det Nordiske Idrætsmøde" er at skabe et stort samlet nordisk forum, hvor alle emner fra faciliteter til seneste forskning vil blive præsenteret og diskuteret. Se mere på www.loa-fonden.dk

Fra hjemmesiden: www.kunsthallennikolaj.dk

Udstilling: Kick Off

I forbindelse med VM 2010 leverer Kunsthallen Nikolaj et æstetisk indspark til fodbolden som et globalt fænomen med en enorm fascinationskraft.

Udstillingen KICK OFF belyser gennem international samtidskunst fodboldens spektakulære finale og skandalekampe, stjernedyrkelsen, den farverige fankultur og uhyrlige hooliganisme, den massive mediedækning og branding, spillets regler, kreativiteten og legen med bolden, for ikke at tale om sportens helt særlige evne til at gennemtrænge den trofaste tilhængers hverdagsliv. Fodbold både overskrider og forstærker sociale, nationale og kulturelle grænser, på og uden for banen, og fungerer på den måde som både en flugt fra og et spejl på vores virkelighed.

Se eksempelvis Laurent Perbos' verdens længste fodbold, Floor Wesselings farverige fodboldtrøjer, hvor fodboldens arvefjender smelter sammen til et hold eller det centrale værk Deep Play af Harun Farocki bestående af 12 videoskærme med tilsvarende 12 overraskende vinkler på VM-finalen 2006.

Udstillingen kan ses frem til 8. august 2010.

Læs mere på www.kunsthallennikolaj.dk/

Af Per Leon Jørgensen, Bestyrelsessuppleant

Udstilling: Cyklens historie i København

Københavns Bymuseum har en spændende særudstilling om cyklens historie i København. Udstillingen, der er tematisk opbygget, viser også cyklen som en del af fritids- og idrætslivet. Der vises de første tohjulede løbmaskiner, der dukkede op i København omkring 1818. Der er eksempel på cykler (Væltepeteren), der blev benyttet ved det første cykelløb, der under overværelse af 5000 tilskuere blev afviklet på grusgangene i Tivoli i året 1882. Omkring 10 år senere bygges den første træcykelbane på Bernstorffsgade ved siden af Tivoli. Man kan også opleve film fra Ordrupbanen i 1913, hvor den store cykelrytter Thorvald Ellegaard fejrede nogle af sine mange triumfer.

Udstillingen kan ses frem til 1. august 2010.

Forum for idræt historie & samfund

Institut for Idræt
Københavns Universitet
Nørre Allé 51
2200 København N
email: info@forumforidraet.dk

FORMÅL

Forum for idræt, historie & samfund har som sit formål at øge bevidstheden om samspelet mellem idræt, individ og samfund.

Et væsentligt element i arbejdet på at leve op til denne målsætning er, at foreningen søger at etablere sig som et aktivt forum for formidling af humanistisk – samfundsvidenskabelig forskning og debat om idræt.

Af Peter Jul Jacobsen, Foreningssekretær

Bogudgivelse: Oplyst Sport. Filosofiske refleksioner

Dr.phil i idéhistorie, Poul Ferland undersøger i bogen "Oplyst Sport. Filosofiske refleksioner" sporten væsen. Bogen søger således at finde frem til det grundlæggende i sporten. Det gøres især gennem en analyse af håndboldspillet, men også tanker om fodbold spiller med i baggrunden.

Sport er ikke styret af jungleloven eller tilsvarende, hvad nogle – og ikke helt uden grund – kan forledes til at tro. Tværtimod er den i sig selv kendetegnet af som oftest fornuftige og dynamiske regler. Dertil kommer, at de der udøver en bestemt sport, gennemgår en læreproces på det ene eller andet niveau, som er kropsbaseret og dybest set i høj grad individuel.

Ikke mindst disse to momenter ved sporten har i bogen ført til den konklusion, at den i sig selv er karakteriseret ved bestræbelsen hen imod at blive oplyst sport, dvs. sport, der sigter imod dannelse af oplyste, selvstændige og myndige sportsfolk samt udfærdigelse af stadig mere fornuftige regeltræk. Sporten er således ikke i sig selv egoistiske, suveræne sejrsherrers slaraffenland; der skal to til en tango, og det skal der også til sport – mindst -, kampens vinder er helt og aldeles afhængig af, at der findes en taber.

Poul Ferland, Oplyst Sport. Filosofiske refleksioner. Forlaget Books on Demand, 2010.

Af Rasmus K. Storm, Bestyrelsesmedlem

The struggle for clean sports, Anti-Doping strategies from 1960 to 2009

Dopingbekæmpelse har stået højt på den internationale dagsorden gennem mange år, især efter Festina Skandalen under Tour de France i 1998 samt WADAs oprettelse i 1999. Herhjemme er emnet ligeledes blevet genstand for adskillige forskeres interesse.

Ulrik Wagners afhandling, 'The struggle for clean sports', udspringer af denne tendens, og er et nytænkende bud på behandling af emnet. Afhandlingen består af fem selvstændige artikler samt en introducerende ramme, der sætter de enkelte artikler ind i en overordnet sammenhæng.

Wagners tilgang til feltet er såvel organisationssociologisk som det er et forsøg på at anvende Niklas Luhmanns systemteori i idrætssociologisk sammenhæng. Dette lykkes i meget stor udstrækning. Ønsker man således et tværfagligt perspektiv på doping og antidoping strategier, er denne afhandling anbefalelsesværdig.

Ulrik Wagner, The struggle for clean sports, Anti-Doping strategies from 1960 to 2009. Institut for Idræt, Københavns Universitet, 2009.